

Memo

Aan: Maarten van Helden, directeur GBLT
Van: Ben Kokx & Roos Molendijk
Datum: 7 juni 2019
Onderwerp: Besluitvorming DB GBLT

Vooraf

De Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus-Tricijn 2016 (hierna: GBLT) is een zogenoemde collegeregeling. Het bestuur ervan bestaat uit het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter.¹ Het dagelijks bestuur (hierna: DB) telt drie leden en bestaat uit de voorzitter en twee leden. Nu de voorzitter (wegens ziekte) naar verwachting de komende weken niet aanwezig zal kunnen zijn bij de DB-vergaderingen en één van de andere leden van het DB - gelet op de gehouden waterschapsverkiezingen en de zogenaamde “getrapte benoemingssystematiek” geldend voor de samenstelling van het AB en DB van GBLT (waarover later meer) - demissionair is, dient zich de vraag aan of, en zo ja, wat de invloed van deze omstandigheden is op (de geldigheid van) de besluitvorming binnen het DB van GBLT.

Om deze vraag te kunnen beantwoorden, wordt allereerst aan de hand van de relevante bepalingen uit de Waterschapswet en de GR GBLT uiteen gezet op welke wijze de “getrapte benoemingssystematiek” in elkaar zit. Het gaat hierbij om de vraag op welke wijze benoeming van de AB-leden en DB-leden van de waterschappen plaatsvindt en hoe de vertegenwoordiging in de bestuursorganen van GBLT vervolgens is geconstrueerd. Daarna wordt toegelicht hoe besluitvorming in het DB van GBLT plaatsvindt en hoe dit concreet uitpakt in het voorliggende geval.

De “getrapte benoemingssystematiek”

Op 20 maart jl. zijn de waterschapsverkiezingen gehouden.² Daarin zijn de leden van het algemeen bestuur (AB) van de deelnemende waterschappen gekozen.³ De waterschappen kennen een monistisch stelsel: de leden van het dagelijks bestuur worden verkozen uit het midden van de leden van het algemeen bestuur en blijven lid van dit algemeen bestuur. Tezamen met de Dijkgraaf vormen de leden van het AB het dagelijks bestuur van het waterschap.⁴ Vervolgens vindt binnen het DB van het waterschap de verdeling van de portefeuilles plaats. Eén van deze portefeuilles heeft betrekking op GBLT; een lid van het DB van een waterschap wordt in dit kader aangewezen als vertegenwoordiger in het AB van GBLT. Het moment waarop dit gebeurt, is afhankelijk van het tempo van coalitievorming in de resp. waterschappen.

---

¹ Vgl. artikel 4 van de GR GBLT.

² In de GR GBLT zijn de volgende waterschappen deelnemer: Groot Salland, Reest en Wieden (beiden gefuseerd tot waterschap Drents Overijsselse Delta), Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland.

³ Vgl. artikel B 2a van de Kieswet. Zie ook artikel 12 e.v. van de Waterschapswet.

⁴ Vgl. artikel 41 Waterschapswet.

Voor wat betreft de zittingsduur van een DB-lid van een waterschap bepaalt de Waterschapswet in artikel 41 dat de leden van het dagelijks bestuur in ieder geval na verkiezingen aftreden op het moment dat ten minste de helft van het door het algemeen bestuur te benoemen aantal leden van het dagelijks bestuur is benoemd en deze benoemingen zijn aanvaard en binnen drie maanden na het begin van de zittingsduur van het algemeen bestuur. In de Memorie van Toelichting is hierover de volgende relevante passage opgenomen:

“Momenteel hebben de waterschappen enige tijd, van eind november tot januari, om te komen tot een coalitie en om te bepalen wie de leden van het dagelijks bestuur worden. De periode tussen de uitslag van de verkiezingen en de feitelijke wisseling van het algemeen bestuur wordt met dit wetsvoorstel aanzienlijk bekort tot een week.⁵ Dit kan betekenen dat er een periode is waarin er nog geen leden van het dagelijks bestuur zijn gekozen. Dit zou een ongewenste situatie zijn en daarom regelt dit wetsvoorstel dat, net als bij provincies en gemeenten, de (oude) dagelijks bestuursleden pas aftreden als de nieuwe leden van het dagelijks bestuur uit het algemeen bestuur zijn gekozen. Intussen is al wel een nieuw algemeen bestuur aangetreden. De leden van het (oude) dagelijks bestuur die niet wederom deel uitmaken van dit nieuwe algemeen bestuur, zijn niet alsnog lid van het algemeen bestuur. Dagelijks bestuursleden blijven aan totdat in meer dan de helft van de opvolgers is voorzien. Dit is niet bezwaarlijk, omdat het een tijdelijke overgangperiode betreft. Daarbij is het ongewenst om het algemeen bestuur uit te breiden met personen die geen mandaat van de kiezer meer hebben. Voor de vorming van het dagelijks bestuur kennen provincies en gemeenten geen maximumduur. Het is wel een verschil dat bij de waterschappen sprake is van een monistisch stelsel. Daarom is bepaald, net als bij gemeenten vóór het dualisme, dat een maximum termijn van drie maanden⁶ geldt voor het vormen van het nieuwe dagelijks bestuur.”⁷

Concluderend betekent het voorgaande dat een lid van het dagelijks bestuur van het waterschap aanblijft totdat in ieder geval de helft van het aantal (uit het AB te benoemen) DB-leden is benoemd, maar niet langer dan drie maanden na het begin van de zittingsduur van het nieuwe algemeen bestuur.

Samenstelling AB GBLT

Voor wat betreft de samenstelling van het AB van GBLT geldt op grond van artikel 7 van de GR GBLT dat het algemeen bestuur uit zo veel leden bestaat als er deelnemers zijn. Ieder college van een deelnemer wijst uit zijn midden een lid en een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan. Artikel 8 bepaalt verder dat het lidmaatschap van het algemeen bestuur van rechtswege eindigt, zodra een lid ophoudt lid te zijn van het college van de deelnemer dat hem heeft aangewezen.

⁵ Vgl. artikel 16, tweede lid van de Waterschapswet.

⁶ Wanneer er op dat tijdstip geen nieuw dagelijks bestuur is aangetreden geldt de regeling als voorgesteld in artikel II, onderdeel K (artikel 41 van de Waterschapswet) en neemt de voorzitter de taken van het dagelijks bestuur waar totdat meer dan de helft van de bestuursleden is aangetreden. Zie *Kamerstukken II 2012/13*, 33 719, nr. 3, p. 13.

⁷ *Kamerstukken II 2012/13*, 33 719, nr. 3, p. 12-13.

Samenstelling DB GBLT

Artikel 15 van de GR GBLT bepaalt dat het dagelijks bestuur uit de voorzitter en twee leden bestaat. De voorzitter en de leden van het dagelijks bestuur worden aangewezen door en uit het midden van het algemeen bestuur. De voorzitter wordt aangewezen uit de door de deelnemende waterschappen aangewezen leden van het algemeen bestuur. Eén lid wordt aangewezen uit de door de deelnemende waterschappen aangewezen leden van het algemeen bestuur, het andere lid wordt aangewezen uit de door de deelnemende gemeenten aangewezen leden van het algemeen bestuur. Lid 6 bepaalt vervolgens dat het aanwijzen van leden van het dagelijks bestuur ter vervulling van plaatsen die ten gevolge van gemeenteraadsverkiezingen resp. waterschapsverkiezingen openvallen, plaatsvindt in de eerste vergadering van het nieuw gekozen algemeen bestuur voor wat betreft de deelnemende gemeenten resp. de deelnemende waterschappen. Ten slotte bepaalt lid 8 dat de leden van het dagelijks bestuur aftreden op de dag van aftreden van de leden van het algemeen bestuur.

Besluitvorming in het DB van GBLT

Artikel 16 van de GR GBLT bepaalt dat in de vergadering van het dagelijks bestuur slechts kan worden beraadslaagd en besloten indien ten minste twee leden tegenwoordig zijn (lid 4). Daarbij geldt dat elk lid van het DB één stem heeft en dat wordt besloten bij gewone meerderheid van stemmen (lid 2). Verder bevat de GR GBLT in het vijfde lid een regeling ingeval niet het vereiste aantal leden tegenwoordig is; in dat geval belegt de voorzitter een nieuwe vergadering.

Besluitvorming in het DB GBLT; toepassing op voorliggende casus

Welnu, wat betekent het feit dat een bestuurslid van het waterschap demissionair is voor diens beslissingsbevoegdheid als lid van het AB en ook het DB van de gemeenschappelijke regeling GBLT? De GR GBLT bevat slechts een summiere verwijzing naar de demissionaire status van een DB-lid van een waterschap en de mogelijke daaruit voortvloeiende gevolgen voor de geldigheid van de besluitvorming. Het gaat om het bepaalde in de leden 6 en 8 van artikel 15.

Uit deze bepalingen uit de GR GBLT in combinatie met het bepaalde in de Waterschapswet volgt dat een DB-lid van GBLT in functie en beslissingsbevoegdheid blijft zo lang hij én demissionair DB-lid van het waterschap én AB-lid van GBLT is en dat dat eerste niet langer dan maximaal 3 maanden na het aantreden van het nieuwe AB van het waterschap na de verkiezingen het geval kan zijn.

In deze termijn zit 'm dus de kneep. Er kunnen zich drie situaties voordoen, namelijk:

1. Binnen de termijn van 3 maanden is in het waterschap waaruit het DB-lid van GBLT afkomstig is een nieuw DB samengesteld;
2. Binnen de termijn is ten minste de helft van een nieuw DB samengesteld;
3. Er is binnen de termijn nog geen nieuw DB samengesteld.

In alle gevallen moet een DB-lid van GBLT (via de 'kettingreactie') zo wie zo op 21 juni (drie maanden na de waterschapsverkiezingen van 20 maart) terug treden. Die datum geldt ook in situatie 3. In situatie 1 en 2 kan een eerdere datum aan de orde zijn; dat hangt af van de concrete

moment waarop in het waterschap van het DB-lid GBLT, het DB of tenminste de helft daarvan samengesteld is.

Concreet gaat het voor wat betreft de situatie van GBLT naar wij veronderstellen om het DB-lid van het waterschap Zuiderzeeland. Naar wij hebben begrepen, is dit waterschap reeds tot een coalitieakkoord gekomen en zal het DB snel worden geïnstalleerd. Zodra deze installatie heeft plaatsgevonden, treedt de betreffende bestuurder terug als DB-er van waterschap Zuiderzeeland en daarmee ook als AB-lid en dus als DB-lid van GBLT. Laatste bedoelde situatie ontstaat zo wie zo op 21 juni 2019.

Er resteert dan 1 DB-lid dat vergaderingen kan bijwonen; aan het quorumvereiste van twee leden van het DB van GBLT wordt dan niet meer voldaan.

Het is dan ook van belang om snel een opvolger van de betreffende bestuurder te benoemen, zodat de besluitvorming in het DB GBLT weer op gang kan komen.